

Pohyb obyvatel ve Středočeském kraji v 1. pololetí 2014

Středočeský kraj zůstává i nadále nejlidnatějším krajem České republiky. V prvním pololetí letošního roku narostl počet obyvatel v kraji o 6 185 osob na celkových 1 308 521 obyvatel. Přírůstek obyvatel se meziročně zvýšil, po Hl. městě Praze byl druhý nejvyšší. Za nárůstem počtu obyvatel ve Středočeském kraji stál především přírůstek stěhováním (o 5 140 osob). Kladnou hodnotu vykázal rovněž přirozený přírůstek (o 1 045 osob). Meziročně přibylo sňatků, počet rozvodů a potratů zůstal na podobné úrovni jako v prvním pololetí loňského roku.

K 30. červnu 2014 žilo ve Středočeském kraji podle předběžné statistické bilance **1 308 521 obyvatel**. Během prvních šesti měsíců roku 2014 **se počet obyvatel kraje zvýšil o 6 185 osob**, což byl o 18 % vyšší přírůstek než ve stejném období roku 2013 a druhý nejvyšší přírůstek počtu obyvatel mezi kraji (po Hl. městě Praze – o 7 319 osob). Středočeský kraj spolu s Prahou tvoří region s vysokým nárůstem počtu obyvatel, většina ostatních krajů (9) zaznamenala pokles, pouze ve třech dalších krajích došlo ke slabému nárůstu (Jihomoravský – o 483 osob, Plzeňský – o 165 osob, Pardubický kraj – o 19 osob).

Celkový populační **přírůstek** Středočeského kraje byl tvořen z 83 % přírůstkem **stěhováním**, díky němuž získal kraj 5 140 nových obyvatel. Meziročně se podíl stěhování na celkovém přírůstku snížil, v prvním pololetí roku 2013 se jednalo o 93 %. Hlavní podíl (82 %, 4 217 osob) na přírůstku stěhováním mělo vnitřní stěhování (přírůstek stěhováním s ostatními regiony České republiky). Zatímco přírůstek vnitřním stěhováním se meziročně snížil (o 17 %), zahraniční stěhování zaznamenalo nárůst - hodnota přírůstku se dostala z loňské záporné hodnoty na hodnotu kladnou (923 osob). Kladný byl i **přirozený** přírůstek obyvatelstva (tvořil 17 % celkového přírůstku). Oproti stejnému období loňského roku se trojnásobně zvýšil a dosáhl v prvním pololetí roku 2014 výše 1 045 osob.

V prvním pololetí roku 2014 se do kraje přistěhovalo 13 284 osob, meziročně se jednalo o jednocentní zvýšení. Živě narozených bylo 7 070, přičemž meziroční kladná změna byla dvouprocentní. Naopak 8 144 osob se z kraje vystěhovalo (meziroční pokles o 1,7 %) a 6 025 zemřelo, což představovalo 8% pokles oproti stejnému období roku 2013.

Tab. 1 Obyvatelstvo Středočeského kraje v 1. pololetí (absolutně, relativně, meziroční změny)

Ukazatel	Počet absolutně (1. pololetí)			Počet na 1 000 obyvatel	
	2013	2014 ^{p)}	Rozdíl 2014-2013	2013	2014 ^{p)}
Sňatky	2 042	2 158	116	3,2	3,3
Rozvody	2 015	2 012	-3	3,1	3,1
Živě narození	6 923	7 070	147	10,8	10,9
z toho mimo manželství ¹⁾	2 853	3 131	278	41,2	45,4
Zemřelí	6 560	6 025	-535	10,2	9,3
z toho do 1 roku ²⁾	7	18	11	1,0	2,5
Potraty celkem	2 482	2 469	-13	3,9	3,8
z toho umělá přerušování těhotenství	1 532	1 567	35	2,4	2,4
Přistěhovalí	13 146	13 284	138	20,5	20,5
Vystěhovalí	8 281	8 144	-137	12,9	12,6
Přirozený přírůstek	363	1 045	682	0,6	1,6
Přírůstek stěhováním	4 865	5 140	275	7,6	7,9
z toho s ostatními regiony ČR (vnitřní stěh.)	5 059	4 217	-842	7,8	6,5
z toho se zahraničním	-194	923	1 117	-0,3	1,4
Celkový přírůstek	5 228	6 185	957	8,1	9,6
Počet obyvatel k 30. 6.	1 297 044	1 308 521	11 477	x	x
Střední stav obyvatelstva	1 294 766	1 305 756	10 990	x	x

Poznámky:

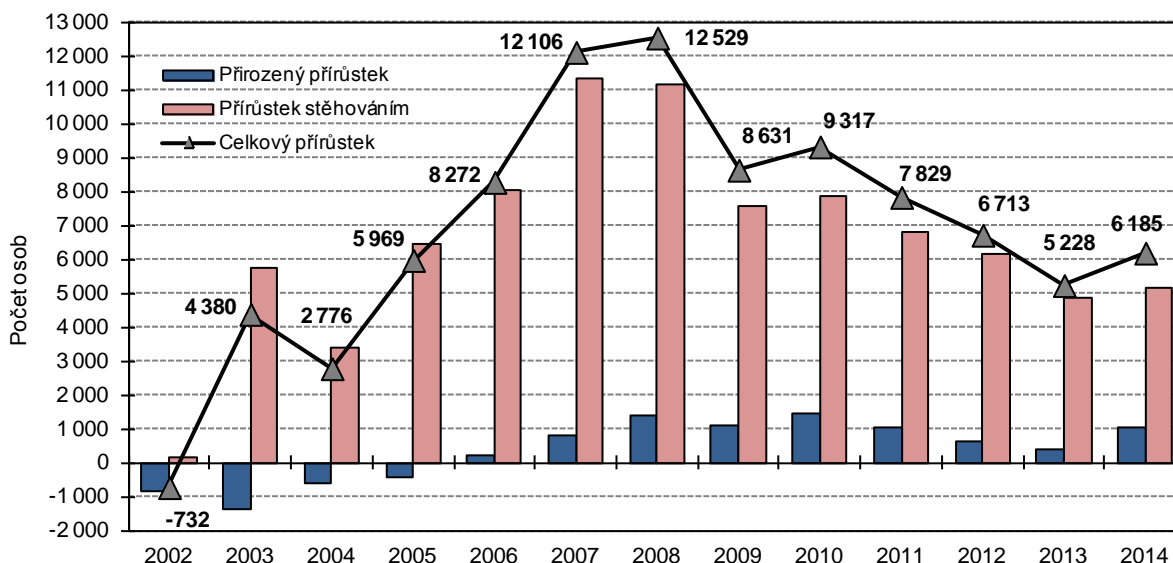
^{p)} předběžné údaje

¹⁾ relativní údaj udává podíl živě narozených dětí mimo manželství (v %)

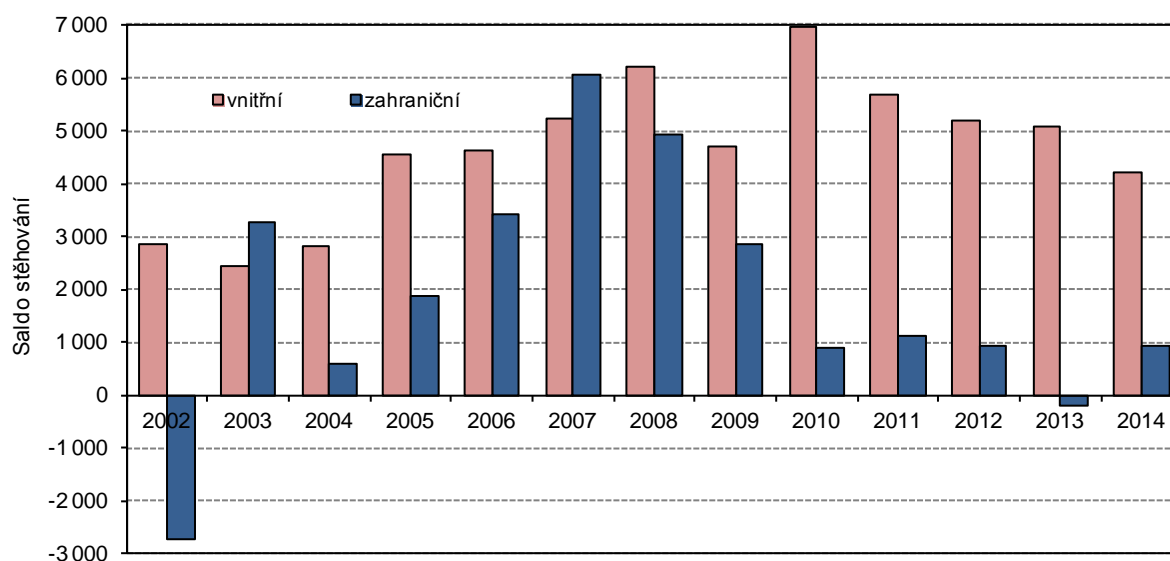
²⁾ relativní údaj je na 1 000 živě narozených

Při relativním vyjádření (přepočet na tisíc obyvatel) jednotlivých složek pohybu obyvatel se Středočeský kraj dlouhodobě řadí na přední příčky republikového žebříčku. V prvním pololetí roku 2014 vykázal nejnižší míru úmrtnosti mezi kraji, druhou nejvyšší hodnotu porodnosti a počtu přistěhovaných (po Hl. m. Praze) a třetí nejvyšší hodnotu počtu vystěhovaných (po Hl. městě Praze a Karlovarském kraji). Druhé místo po Hlavním městě Praze obsadil Středočeský kraj v prvních šesti měsících roku 2014 ve všech hodnotách přírůstků obyvatel - přirozeného, migračního i celkového.

Obr. 1: Celkový, migrační a přirozený přírůstek ve Středočeském kraji v 1. pololetí 2002 až 2014

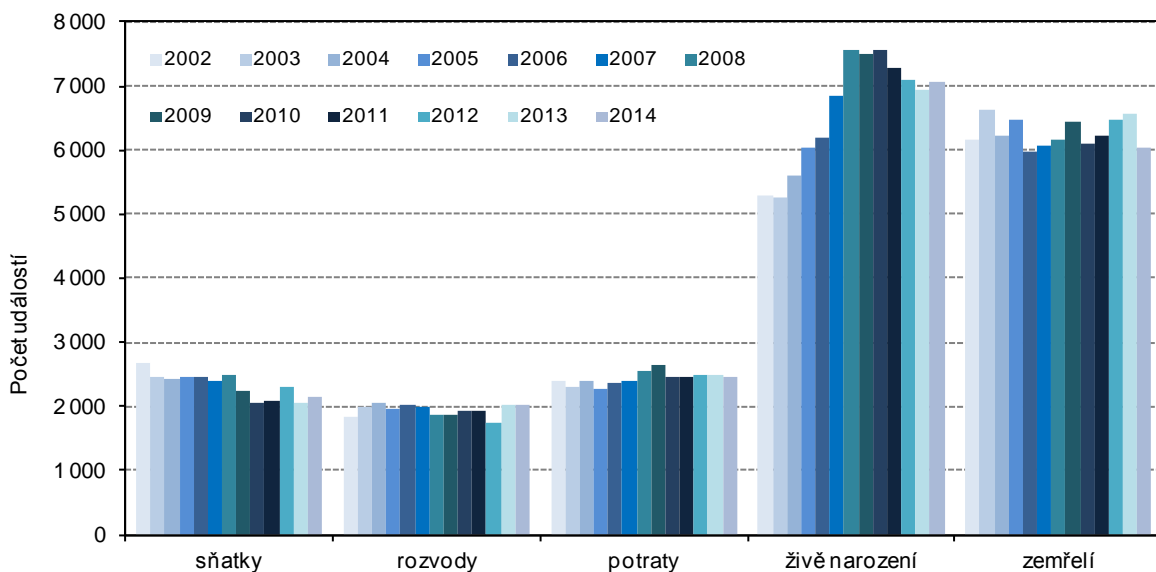
Obr. 2: Saldo vnitřního a zahraničního stěhování ve Středočeském kraji v 1. pololetí 2002 až 2014

Počet sňatků (2 158) vzrostl ve Středočeském kraji v prvním pololetí roku 2014 o 5,7 % oproti stejnému období roku 2013. Sňatečnost byla pátá nejnižší mezi kraji. **Počet rozvodů** (2 012) zůstal téměř stejný jako v 1. pololetí loňského roku, přičemž Středočeský kraj vykázal v prvních šesti měsících roku 2014 v rámci republiky nejvyšší hodnotu v přepočtu na tisíc obyvatel. **Počet potratů** (2 469) zůstal také téměř stejný jako ve stejném období loňského roku, v přepočtu na tisíc obyvatel se jednalo o 4. nejvyšší hodnotu mezi kraji.

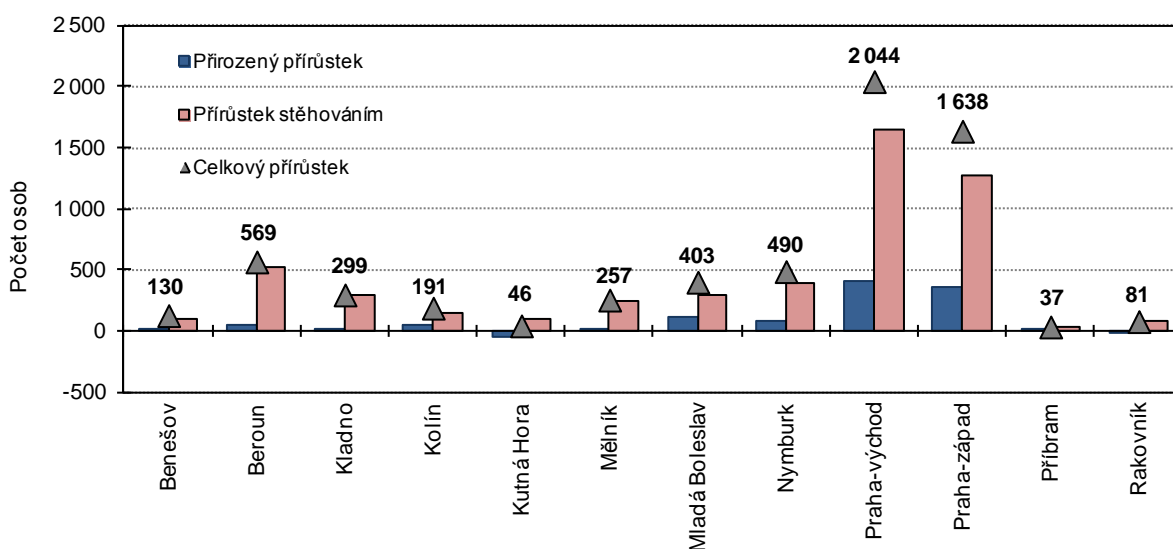
Podíl dětí narozených mimo manželství se meziročně zvýšil o 3,1 procentního bodu na 44,3 %, ale zůstává pod republikovým průměrem (46,2 %). Mezi kraji se jedná o pátou nejnižší hodnotu.

Obr. 3: **Sňatky, rozvody, potraty, živě narození a zemřelí ve Středočeském kraji v 1. pololetí 2002 až 2014**

Nejlidnatějším okresem Středočeského kraje se již na konci prvního čtvrtletí letošního roku stal nově okres Praha-východ, na konci června zde žilo 161 809 obyvatel, a těsně tak odsunul na druhé místo do té doby počtem obyvatel největší okres Kladno. Nejméně lidnatým okresem je dlouhodobě okres Rakovník, kde na konci prvního pololetí roku 2014 žilo 55 410 osob.

Obr. 4: **Přirozený, migrační a celkový přírůstek v okresech Středočeského kraje v 1. pololetí 2014**

Na nárůstu počtu obyvatel Středočeského kraje se v prvních šesti měsících roku 2014 podílely především okresy Praha-východ a Praha-západ (nárůst o 2 044, resp. o 1 638 osob), přičemž jejich podíl na celkovém přírůstku kraje činil 60 %.

Jedná se o okresy v zázemí Prahy, které dlouhodobě zaznamenávají vysoké přírůstky stěhováním. Počet přistěhovaných osob je výrazně nejvyšší ve srovnání s ostatními okresy. Příznivá věková struktura přistěhovaných osob zde pozitivně ovlivňuje přirozenou měnu obyvatelstva v podobě vysokých kladných hodnot přirozeného přírůstku. Okresy Praha-východ a Praha-západ vykázaly v prvním pololetí roku 2014 nejvyšší hodnoty porodnosti a nejnižší úroveň úmrtnosti dokonce v rámci celé republiky. Rovněž souhrnné hodnoty přirozeného, migračního a celkového přírůstku byly v prvním pololetí roku 2014 v těchto dvou okresech celorepublikově nejvyšší.

V žádném okrese Středočeského kraje nedošlo v prvním pololetí roku 2014 k úbytku počtu obyvatel. Nejnižšího přírůstku dosáhly okresy Příbram a Kutná Hora (v absolutním i relativním vyjádření). V okrese Příbram se jednalo o vliv nízkého salda stěhování (nejnižší mezi okresy). Naopak v okrese Kutná Hora to bylo důsledkem záporného salda přirozené měny, v prvním pololetí roku 2014 zde zemřelo více lidí, než se narodilo.

Počet sňatků (v přepočtu na tisíc obyvatel) byl nejvyšší v okrese Kutná Hora, nejnižší v okrese Benešov. Nejvíce rozvodů na tisíc obyvatel vykázal okres Praha-západ (2. nejvyšší hodnota v ČR), nejméně okres Kutná Hora. Nejvíce potratů připadalo na tisíc obyvatel v okrese Kladno (4. nejvyšší hodnota v ČR), nejméně v okrese Mladá Boleslav.

Nadpoloviční podíl dětí narozených mimo manželství byl zjištěn v okresech Rakovník (52,9 %) a Mělník (50,8 %). Naopak nejnižšího podílu bylo dosaženo v okrese Praha-západ - 36,1 %, což byla 3. nejnižší hodnota v rámci celé republiky.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva ve Středočeském kraji a jeho okresech v 1. pololetí 2014 (absolutní údaje)

Kraj, okres	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Potraty		Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek	Počet obyvatel k 30.6.
				celkem	UPT							
Kraj celkem	2 158	2 012	7 070	2 469	1 567	6 025	1 045	13 284	8 144	5 140	6 185	1 308 521
v tom okresy:												
Benešov	138	111	493	204	118	470	23	782	675	107	130	96 403
Beroun	137	114	492	173	109	447	45	1 115	591	524	569	88 533
Kladno	285	264	828	395	255	821	7	1 511	1 219	292	299	161 066
Kolín	154	170	517	179	115	473	44	1 001	854	147	191	97 896
Kutná Hora	134	84	347	151	73	403	-56	591	489	102	46	74 283
Mělník	170	155	537	227	133	526	11	1 198	952	246	257	104 408
Mladá Boleslav	223	193	671	185	156	556	115	1 149	861	288	403	125 346
Nymburk	167	149	536	161	106	446	90	1 191	791	400	490	96 453
Praha-východ	266	267	979	305	199	576	403	3 601	1 960	1 641	2 044	161 809
Praha-západ	216	261	872	210	131	507	365	3 071	1 798	1 273	1 638	132 844
Příbram	186	154	537	174	111	536	1	731	695	36	37	114 070
Rakovník	82	90	261	105	61	264	-3	582	498	84	81	55 410

Tab. 3 Pohyb obyvatelstva ve Středočeském kraji a jeho okresech v 1. pololetí 2014 (relativní údaje*)

Kraj, okres	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Potraty		Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistě- hovalí	Vystě- hovalí	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek
				celkem	UPT						
Kraj celkem	3,3	3,1	10,9	3,8	2,4	9,3	1,6	20,5	12,6	7,9	9,6
v tom okresy:											
Benešov	2,9	2,3	10,3	4,3	2,5	9,8	0,5	16,4	14,1	2,2	2,7
Beroun	3,1	2,6	11,2	4,0	2,5	10,2	1,0	25,5	13,5	12,0	13,0
Kladno	3,6	3,3	10,4	4,9	3,2	10,3	0,1	18,9	15,3	3,7	3,7
Kolín	3,2	3,5	10,7	3,7	2,4	9,8	0,9	20,6	17,6	3,0	3,9
Kutná Hora	3,6	2,3	9,4	4,1	2,0	10,9	-1,5	16,1	13,3	2,8	1,2
Mělník	3,3	3,0	10,4	4,4	2,6	10,2	0,2	23,2	18,4	4,8	5,0
Mladá Boleslav	3,6	3,1	10,8	3,0	2,5	9,0	1,9	18,5	13,9	4,6	6,5
Nymburk	3,5	3,1	11,2	3,4	2,2	9,3	1,9	25,0	16,6	8,4	10,3
Praha-východ	3,3	3,3	12,3	3,8	2,5	7,2	5,1	45,1	24,6	20,6	25,6
Praha-západ	3,3	4,0	13,3	3,2	2,0	7,7	5,6	46,9	27,4	19,4	25,0
Příbram	3,3	2,7	9,5	3,1	2,0	9,5	0,0	12,9	12,3	0,6	0,7
Rakovník	3,0	3,3	9,5	3,8	2,2	9,6	-0,1	21,2	18,1	3,1	2,9

* na 1 000 obyvatel středního stavu

Metodická poznámka:

Zdroj dat: Demografická statistika – výsledky zpracování statistických hlášení řady Obyv; rozvody – Informační systém Ministerstva spravedlnosti ČR; stěhování – Informační systém evidence obyvatel (Ministerstvo vnitra ČR); Cizinecký informační systém (Ředitelství služby cizinecké policie); potraty – Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

Veškeré zpracovávané údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území Středočeského kraje trvalé bydliště, a to bez ohledu na státní občanství. Od roku 2001 (v návaznosti na sčítání lidu, domů a bytů 2001) údaje zahrnují i cizince s vízy nad 90 dnů (podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců), a taktéž cizince s přiznaným azylem (podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Od 1. 5. 2004, v návaznosti na tzv. Euronovelu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, se údaje týkají občanů zemí EU s přechodným pobytem na území Středočeského kraje a občanů třetích zemí s dlouhodobým pobytem. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození, úmrtí) občanů s trvalým pobytem na území Středočeského kraje, které nastaly v cizině.

Veškeré údaje za rok 2014 jsou předběžné.

Další informace naleznete v publikaci

[130062-14: Stav a pohyb obyvatelstva v ČR \(2. čtvrtletí 2014\)](#)

a v rychlé informaci:

[Pohyb obyvatelstva – 1. až 2. čtvrtletí 2014](#)